

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๕๐๓/๑๕๕๗

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๑๖๓๘ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ มีหนังสือ เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. โดยแจ้งให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงยุติธรรม ได้พิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. แล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. การกำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งตามร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีทางเลือกในการตัดสินใจที่จะนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้เพิ่มมากขึ้น

๒. ปัจจุบันพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว เพื่อให้กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งซึ่งมีทุนทรัพย์ไม่มากนักคือ ไม่เกินห้าแสนบาทกรณีศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน และไม่เกินห้าล้านบาทกรณีหน่วยงานภาครัฐและข้อพิพาททางอาญาบางประเภทให้มีระบบและมาตรฐานเดียวกัน โดยกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ไกล่เกลี่ยและการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ย เพื่อจัดระเบียบการประกอบอาชีพผู้ไกล่เกลี่ยและคุ้มครองประโยชน์ของคู่กรณีและบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อพิพาท กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในฐานะหน่วยงานของรัฐซึ่งดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถนำพระราชบัญญัตินี้ไปปฏิบัติได้

๓. คำนิยามตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท หมายถึง หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีฐานะเป็นราชการส่วนกลาง และอำเภอ มีฐานะเป็นราชการส่วนภูมิภาค ประกอบกับมาตรา ๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ นี้ด้วย มีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ได้

๔. ข้อพิพาททางแพ่งและข้อพิพาททางอาญาที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ข้อพิพาททางแพ่งที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ ดังนี้ (๑) ข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินที่มีข้อพิพาทเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ (๒) ข้อพิพาทระหว่างทายาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดก (๓) ข้อพิพาทอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (๔) ข้อพิพาทอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ที่มีทุนทรัพย์

ไม่เกินห้าล้านบาท หรือไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และกำหนดให้ข้อพิพาททางอาญาที่สามารถไกล่เกลี่ยได้ ดังนี้ (๑) ความผิดอันยอมความได้ (๒) ความผิดลหุโทษตามมาตรา ๓๔๐ มาตรา ๓๔๑ มาตรา ๓๔๒ มาตรา ๓๔๓ มาตรา ๓๔๔ มาตรา ๓๔๕ และมาตรา ๓๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาและความผิดลหุโทษอื่นที่ไม่กระทบต่อส่วนรวมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ซึ่งหากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย นำพระราชบัญญัติดังกล่าวไปใช้ ก็จะสามารถไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง ที่จำนวนทุนทรัพย์ไม่เกินห้าล้านบาทได้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และวิถีชีวิตประชาชนที่มีการทำนิติกรรมสัญญาจำนวนสูงขึ้น

๕. ผู้ไกล่เกลี่ย ตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยต้องคุณสมบัติ ได้แก่ (๑) ผ่านการอบรมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามหลักสูตรที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง (๒) เป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และกำหนดลักษณะต้องห้าม ได้แก่ (๑) เคยรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๒) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ และ (๓) เคยถูกเพิกถอนการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยตามพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่พ้นห้าปีนับถึงวันยื่นคำขอรับหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียน

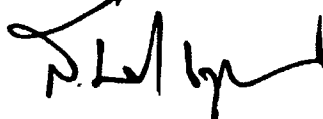
ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังได้กำหนดให้ผู้ไกล่เกลี่ย มีหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนในมาตรา ๑๒ รวมถึงจริยธรรมผู้ไกล่เกลี่ยที่ต้องถือปฏิบัติ ในมาตรา ๑๓ ซึ่งผู้ไกล่เกลี่ยที่ผ่านการอบรมจะได้รับความรู้และมีทักษะในการไกล่เกลี่ยที่มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

๖. สภาพบังคับตามกฎหมาย พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๒ กำหนดให้ เมื่อคู่กรณีฝ่ายหนึ่งเรียกร้องให้คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทแล้ว แต่คู่กรณีฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงระงับข้อพิพาท คู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องอาจยื่นคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้บังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทนั้นได้ โดยไม่จำเป็นต้องฟ้องเป็นคดีใหม่ ซึ่งการร้องขอต่อศาล เพื่อให้บังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทดังกล่าว ต้องกระทำภายในสามปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามข้อตกลงระงับข้อพิพาทนั้นได้ และในกรณีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญากำหนดให้เมื่อคู่กรณีทำข้อตกลงระงับข้อพิพาททางอาญากันได้แล้ว ให้ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไป แต่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และกฎกระทรวง ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๒๕ ให้คู่พิพาทแจ้งให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ออกคำบังคับฯ

ดังนั้น กระทรวงยุติธรรม ขอแจ้งความเห็นที่ไม่ขัดข้องในการกำหนดทุนทรัพย์เพิ่มเติม ตามร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดทุนทรัพย์การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่งอื่น พ.ศ. แต่ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาประโยชน์ในกรณีนำพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ มาพิจารณาประกอบการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้นด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โทร. ๐๘ ๑๗๖๓ ๙๑๕๖ (จิตราฯ)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: jittra.s@rlpd.go.th